

ГРАВЕ Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи

За годината завршена на 31 декември 2018 година

со извештај на независниот ревизор

Годишен извештај за работењето

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Финансиски извештаи

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	5
Извештај за промените во капиталот	10
Извештај за паричниот тек	12
Белешки кон финансиските извештаи	15

Годишен извештај за работењето

Неревидирана годишна сметка

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на ГРАВЕ Осигурување АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на ГРАВЕ Осигурување АД Скопје ("Друштвото"), како што се прикажани на страните од 1 до 61, кои се состојат од Билансот на состојба на 31 декември 2018 година, и Билансот на успех, Извештајот за промени во капиталот и Извештајот за паричниот тек за годината тогаш завршена, и белешките кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2018 година, како и неговата финансиска успешност и неговиот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Друштвото изготвен согласно барањата на член 384(г) од Законот за трговски друштва

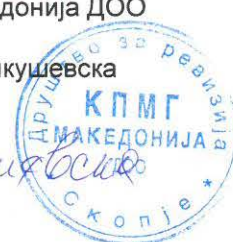
Согласно изискувањата на член 34(д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвен од раководството согласно барањата на член 384(г) од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со годишната сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2018 година. Раководството е одговорно за изготвување на годишната сметка на Друштвото која што беше одобрена од Одборот на Директори на Друштвото на 11 февруари 2019 година и за изготвување на годишниот извештај на активностите на Друштвото, кој што беше одобрен од Одборот на Директори на Друштвото на 11 февруари 2019 година.

Скопје, 12 февруари 2019 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска

Финансиски
извештаи

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

(Во илјади денари)

Белешка	2018	2017
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	559.900	557.586
7	463.822	460.802
7	514.037	507.197
1. Бруто полисирана премија за осигурување	-	-
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	7 (50.434)	(46.285)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	7 344	(79)
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	7 (125)	(31)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	8 79.979	80.558
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти	-	-
2.1 Приходи од наемнини	-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	-	-
3. Приходи од камати	8 79.699	74.999
4. Позитивни курсни разлики	8 276	5.559
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка	-	-
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	-	-
7. Останати приходи од вложувања	8 4	-
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	9 14.412	14.386
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	1.682	1.762
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	5	78

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

(Во илјади денари)		Белешка	2018	2017
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО				
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)				
1. Бруто исплатени штети	10		(503.015)	(490.181)
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	10		(125.659)	(98.001)
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување			(122.405)	(116.239)
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија			-	-
5. Промени во бруто резервите за штети	10		-	-
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	10		12.738	17.630
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	10		(24.830)	712
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ			-	-
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување	10		8.838	(104)
1.1 Промени во бруто математичката резерва	11			
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	11		(247.126)	(257.697)
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување	11		(247.126)	(257.697)
2.1 Промени во бруто еквализационата резерва	11		(247.277)	(257.974)
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	11		151	277
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување			-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви			-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување			-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ			-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот			-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување			-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ			-	-
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)			-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)			-	-

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2018	2017
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО		(123.918)	(122.413)
1. Трошоци за стекнување	12	(86.599)	(93.416)
1.1 Провизија	12	(73.891)	(81.860)
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	12	(4.724)	(4.721)
1.3 Останати трошоци за стекнување	12	(7.984)	(6.835)
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		-	-
2. Административни трошоци	12	(37.319)	(28.997)
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	12	(1.316)	(850)
2.2 Трошоци за вработените	12	(15.863)	(10.396)
2.2.1 Плати и надоместоци		(10.509)	(6.854)
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата		(1.045)	(662)
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		(4.172)	(2.780)
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени		(137)	(100)
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		-	-
2.4 Останати административни трошоци		(20.140)	(17.751)
2.4.1 Трошоци за услуги	12	(16.031)	(14.412)
2.4.2 Материјални трошоци	12	(996)	(829)
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	12	(3.113)	(2.510)
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА		(358)	(5.916)
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста		-	-
2. Трошоци за камати	13	(44)	(28)
3. Негативни курсни разлики	13	(254)	(5.888)
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	13	(60)	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ			
1. Трошоци за превентива	14	(6.236)	(5.737)
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	14	-	-
	14	(6.236)	(5.737)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжение)

(Во илјади денари)

- VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ

Белешка	2018	2017
	282	(417)
	-	-
	56.885	67.405
	-	-
15	(6.206)	(7.070)
	-	-
	50.679	60.335
	-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

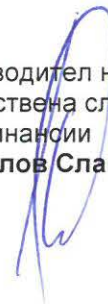
Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 11.02.2019 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Раководител на
сметководствена служба и
финансии
Страхилов Славчо

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

(Во илјади денари)

Белешка	2018	2017
АКТИВА		
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА		
1. Гудвил	30	73
2. Останати нематеријални средства	-	-
B. ВЛОЖУВАЊА	30	73
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	2.401.020	2.118.735
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	-	-
1.1 Земјиште	-	-
1.2 Градежни објекти	-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста	-	-
2.1 Земјиште	-	-
2.2 Градежни објекти	-	-
2.3 Останати материјални средства	-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ	-	-
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници	-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група – подружници	-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група – подружници	-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	-	-
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА	2.401.020	2.118.735
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба	1.851.943	1.504.418
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	-	-
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	1.851.943	1.504.418
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2018	2017
3. Финансиски вложувања за тргување		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани		549.077	614.317
4.1 Дадени депозити	18	545.000	610.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 Останати заеми	18	4.077	4.317
4.4 Останати пласмани			
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	23	35.949	27.085
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	23	5.430	5.555
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	23	6.161	6.010
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	23	24.358	15.520
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА		863	-
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		863	-
Г. ПОБАРУВАЊА		77.509	72.461
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	19	32.568	28.234
1. Побарувања од осигуреници	19	32.568	28.234
2. Побарувања од застапници и посредници			
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжение)

(Во илјади денари)

Белешка	2018	2017
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	44.941	44.227
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	-	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	44.941	43.450
3. Останати побарувања	-	777
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	79.858	63.504
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)	5.860	779
1. Опрема	5.847	779
2. Останати материјални средства	13	-
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	73.998	62.725
1. Парични средства во банка	16.077	27.681
2. Парични средства во благајна	-	8
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	57.671	35.000
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	250	36
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	38	32
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	-	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	38	32
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	-	-
S. ВКУПНА АКТИВА	2.595.267	2.281.890
I. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	-	-

Извештај за билансот на состојба (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2018	2017
ПАСИВА			
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ		413.893	380.774
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ		183.999	183.999
1. Запишан капитал од обични акции		183.999	183.999
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан, а неуплатен капитал		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА		(958)	-
1. Материјални средства		-	-
2. Финансиски вложувања		(958)	-
3. Останати ревалоризациони резерви		-	-
IV. РЕЗЕРВИ		101.435	81.324
1. Законски резерви		101.435	81.324
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5. Останати резерви		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА		78.738	55.116
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		50.679	60.335
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	23	2.112.896	1.841.133
I. Бруто резерви за преносни премии	23	18.295	18.639
II. Бруто математичка резерва	23	2.029.461	1.782.184
III. Бруто резерви за штети	23	65.140	40.310
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти		-	-
V. Бруто еквилизациона резерва		-	-
VI. Бруто останати технички резерви		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ		321	270
1. Резерви за вработени		321	270
2. Останати резерви		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ		1.044	2.380
1. Одложени даночни обврски		-	-
2. Тековни даночни обврски		1.044	2.380
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	24	754	692

Извештај за билансот на состојба (продолжение)

(Во илјади денари)

	Белешка	2018	2017
Ж. ОБВРСКИ			
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ			
1. Обврски спрема осигуреници	25	62.818	53.401
2. Обврски спрема застапници и посредници		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ			
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	25	10.451	7.882
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	25	10.451	7.882
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ		52.367	45.519
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	25	47.277	42.756
2. Обврски по основ на финансиски вложувања		-	-
3. Останати обврски	25	5.090	2.763
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	26	3.541	3.240
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА		2.595.267	2.281.890
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА		-	-

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 11.02.2019 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Раководител на
сметководствена служба
и финансии
Страхилов Славчо

Извештај за промените во капиталот

Позиција (Во илјади денари)	Беле- шка	Акционер- ски капитал	Премии на емитира- ни акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалори- зациона резерва	Нераспре- делена добивка	Добивка за тековна- та година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутар- ни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
Состојба на 1 јануари 2017 година		183.999	-	66.398	-	-	-	66.398	-	-	40.021	44.776	335.194
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2017 година – преправено		183.999	-	66.398	-	-	-	66.398	-	-	40.021	44.776	335.194
Добивка или загуба за 2017 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60.335	60.335
Добивка или загуба за 2017 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60.335	60.335
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	14.926	-	-	-	14.926	-	-	(29.681)	-	(14.755)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	(14.755)	-	(14.755)
Останата распределба на сопствениците		-	-	14.926	-	-	-	14.926	-	-	(14.926)	-	-
Состојба на 31 декември 2017 година		183.999	-	81.324	-	-	-	81.324	-	-	55.116	60.335	380.774

Извештај за промените во капиталот (продолжение)

Позиција (Во илјади денари)	Белешка	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка	Добивка за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
Состојба на 1 јануари 2018 година		183.999	-	81.324	-	-	-	81.324	-	-	55.116	60.335	380.774
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2018 година – преправено		183.999	-	81.324	-	-	-	81.324	-	-	55.116	60.335	380.774
Добивка или загуба за 2018 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.679	50.679
Добивка или загуба за 2018 година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.679	50.679
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	(958)	-	-	(958)
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	(958)	-	-	(958)
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	20.111	-	-	-	20.111	-	-	(36.713)	-	(16.602)
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.602)	-	(16.602)
Останата распределба на сопствениците		-	-	20.111	-	-	-	20.111	-	-	(20.111)	-	-
Состојба на 31 декември 2018 година		183.999	-	101.435	-	-	-	101.435	-	(958)	78.738	50.679	413.893

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 11.02.2019 година.
Извршен директор Стојановски Зоран
Акционерско друштво за осигурување ГРАВЕ СКОПЈЕ
Раководител на сметководствена служба и финансии Страхилов Славчо

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек

(Во илјади денари)

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси
2. Премија за реосигурување и ретроцесија
3. Приливи од учество во надомест на штети
4. Примени камати од работи на осигурување
5. Останати приливи од деловни активности

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија
4. Надоместоци и други лични расходи
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување
6. Платени камати
7. Данок на добивка и останати јавни давачки
8. Останати одливи од редовни активности

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

Белешка	2018	2017
	516.271	503.536
	516.266	503.458
	-	-
	-	-
	-	-
	5	78
	(277.017)	(265.713)
10	(122.405)	(116.239)
	-	-
	(20.702)	(17.764)
	(19.572)	(15.192)
	(102.362)	(107.012)
13	(44)	(28)
	(8.473)	(5.975)
	(3.459)	(3.503)
	239.254	237.823
	-	-

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приливи по основ на нематеријални средства
2. Приливи по основ на материјални средства
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Приливи од камати

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Одливи по основ на нематеријални средства
2. Одливи по основ на материјални средства
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Одливи од камати

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

Белешка	2018	2017
	78.206	69.087
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	4	-
	-	-
	78.202	69.087
	(289.585)	(327.151)
	-	-
	(6.355)	(172)
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(283.230)	(326.979)
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(211.379)	(258.064)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

Извештај за паричниот тек (продолжение)

(Во илјади денари)

В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ

Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ

Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ

Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ

Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД

З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД

Белешка	2018	2017
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	(16.602)	(14.755)
	-	-
	-	-
22	(16.602)	(14.755)
	-	-
	(16.602)	(14.755)
	594.477	572.623
	(583.204)	(607.619)
	11.273	(34.996)
	-	-
	62.725	97.721
	-	-
	73.998	62.725

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Одборот на директори на ГРАВЕ Осигурување АД – Скопје на ден 11.02.2019 година.

Извршен директор
Стојановски Зоран

Раководител на сметководствена служба и
финансии

Страхилов Славчо

Акционерско друштво
за осигурување
ГРАВЕ
СКОПЈЕ

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Податоци за идентификација

ГРАВЕ Осигурување АД - Скопје е акционерско друштво за осигурување, ("Друштво"), официјално регистрирано и со седиште во Република Македонија. Согласно со наведената регистрација, единствен оснивач и сопственик на Друштвото е *Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft*, осигурителна компанија инкорпорирана во Австрија, која претставува матична компанија на Друштвото.

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 акции со вкупна номинална вредност од ЕУР 3.000.000.

Основна дејност

Основна дејност на Друштвото е осигурување на живот по класа 19, потоа осигурување од последици на несреќен случај – незгода по класа 1 (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда), како и здравствено осигурување.

Адреса на регистрираното седиште на Друштвото е:

ул."Пиринска"бр.23
1000 Скопје
Република Македонија

Вработени

На 31 декември, 2018 година во Друштвото има 17 (2017: 14) вработени. Во согласност со Статутот на Друштвото, во текот на 2018 година, Друштвото назначи нов Извршен Директор со што Одборот на Директори го сочинуваат следниве членови:

Одбор на директори

Одбор на директори	2018
Зоран Стојановски, жител на Република Македонија	Извршен директор
Зоран Лучиќ, Република Србија	Неизвршен член
Christoph Czettel, жител на Република Австрија	Неизвршен член
Gunter Puhtler, жител на Република Австрија	Неизвршен член

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ

2.1 Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси", и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување".

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2018 година беа одобрени за издавање од страна на Одбор на директори на Друштвото на 11 февруари 2019 година.

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност, освен за вреднувањето на вложувањата расположливи за продажба кои што се мерат по објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ (продолжение)

2.2 Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "Денар"), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено поинаку, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги во предвид околностите, и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на раководството при примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во белешка 4.

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во билансот на успех освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра. Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2018 и 2017 година беа како што следи:

	2018	2017
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,4950	61,4907

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

3.1 Договори за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обесштети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(i) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирана премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои достасуваат (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која достасала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(i) Признавање и мерење (продолжение)

Износот на исплатената штета во животното осигурување (во случај на откуп или доживување) се зголемува за оствареното профитно учество и трошоците за обработка на штетата.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и оствареното профитно учество до моментот на пресметувањето. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, условите за осигурување, како и минати искуства и трендови.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервируваниот износ.

(ii) Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти. Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.1 Договори за осигурување (продолжение)

(iii) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(iv) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

3.2 Приходи

(i) Приходи од премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3.1.

(ii) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени по основ на провизии од полисирани премии предадени во реосигурување и учество во добивката од делот за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

(iii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од финансиски средства. Приходот од финансиски средства се состои од приходи од камати од должнички хартии од вредност и орочени депозити во банки. Приходите од вложувања се признаваат во моментот на настанување користејќи го методот на ефективна камата. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство (или каде што е соодветно, пократок период) до сегашната вредност на финансиското средство.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3 Расходи

(i) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во билансот на успех според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во билансот на успех како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(ii) Расходи од финансирање

Расходите од финансирање ги вклучуваат расходите од камати по кредити.

Сите трошоци за позајмување кои не се директно поврзани со набавка, изградба или производство на средство кое се квалификува се признаваат во билансот на успех со користење на методот на ефективна камата.

3.4 Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива и нема да има правни или изведени обврски за плаќање во иднина. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во добивката или загубата кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно македонската законска регулатива и критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5 Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2017: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

3.6 Недвижности и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување. Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нетно како “останати приходи” во билансот на успех.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.6 Недвижности и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот полезен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Службени возила	25
Компјутерска опрема	25
Канцелариски машини	20
Канцелариски мебел	20

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

3.7 Нематеријални средства

(i) Сопствени средства

Нематеријалните средства набавени од Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се признава во билансот на успех и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	20

Методот на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценува на секој датум на известување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.8 Средства земени под наем - наемател

Наемите на средствата во услови кога Друштвото ги презема сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетно признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања на наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицирани како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот за финансиска состојба на Друштвото.

3.9 Финансиски инструменти

(i) Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до достасување и средства расположливи за продажба. Друштво ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање. Друштвото на денот на билансот на состојба нема финансиски средства по објективната вредност низ билансот на успех.

(ii) Мерење

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котирали на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување.

Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Вложувањата расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како расположливи-за-продажба или кои не се класификувани во некоја друга категорија на финансиско средство. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради обезвреднување. Согласно регулативата должничките хартиите од вредност издадени од Република Македонија кои не се котирали на Македонската берза за хартии од вредност, а можат да се стекнат од издавачот на примарен пазар или на пазари преку шалтер, се вреднуваат со примена на методот на ефективна каматна стапка. Сите останати вложувања расположливи-за-продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(ii) Мерење (продолжение)

Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Друштвото ќе му биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или обезвреднат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

Хартии од вредност што се чуваат до достасување

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност, коишто Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се признаваат по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна камата.

Доколку Друштвото продаде или прекласификува значителен износ од средствата што се чуваат до достасување пред датумот на достасување, во тој случај класификацијата на целата категорија ќе се доведе во прашање и ќе се прекласификува како категорија расположливи за продажба.

(iii) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iv) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства

Посебна резерва на побарувањата

На датумот на кој се сочинува Билансот на состојба Друштвото ја утврдува исправката на вредност (Посебната резерва) на побарувањата по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси донесен од Агенцијата на супревизија на осигурувањето. Согласно истиот Правилник Друштвото го утврдува минималниот и максималниот процент на исправка на вредност со примена на најмалку еден од следните критериуми:

- периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот и/или;
- поединечна проценка на финансиската состојба на секој должник класифициран во соодветната категорија.

Друштвото врши класификација на побарувањата во следните категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето:

- 1) Категорија А - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сторило во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 2) Категорија Б - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 31 до 60 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 3) Категорија В - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 61 до 120 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 4) Категорија Г - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 121 до 270 дена од денот на доспевање на побарувањето;
- 5) Категорија Д - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период од 271 до 365 дена од денот на доспевање на побарувањето.
- 6) Категорија Ѓ - Побарувања од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле во период подолг од 365 дена од денот на доспевање на побарувањето, како и осигуреници каде рокот на доспевање во анексот е утврден по истек на важноста на полисата за осигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Финансиски инструменти (продолжение)

(v) Исправка на финансиски средства (продолжение)

Посебна резерва на побарувањата (продолжение)

Следствено на тоа, Друштвото ја утврдува исправката на вредност на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%
В	од 61 до 120 дена	31%
Г	121 до 270 дена	51%
Д	271-365 дена	71%
Ѓ	подолг од 365 дена	100%

Исправка на вредност на финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ билансот на успех.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливите-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во капиталот.

3.10 Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричните еквиваленти ги вклучуваат паричните средства по видување во деловните банки како и паричните средства во благајна со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци. Паричните средства и паричниот еквивалент се евидентираат во билансот на состојба по амортизирана набавна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.11 Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна правна или конструктивна обврска, којашто е настаната како резултат на минати настани и за која е веројатно дека ќе настане одлив на средства за да се подмири таа обврска, и постои можност за проценување на износот на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични одливи користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците специфични за обврската.

3.12 Обезвреднување на не-финансиски средства

Сметководствената вредност на не-финансиските средства на Друштвото, се проценува на секоја дата на која се сочинува билансот на состојба за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместувачкиот износ на средството.

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Единица која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува, којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минати периоди се проценува на секоја дата на изготвување на билансот на состојба заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

3.13 Акционерски капитал

(i) Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Дополнителните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. За утврдување на математичката резерва Друштвото користи актуарски методи во согласност со правилата и процедурите пропишани од Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата, можно е крајниот резултат да се разликува од оригинално утврдената обврска.

(ii) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година се презентирани во табелата подолу:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

31 декември 2018	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	50.679	413.893	127.419	325%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	58.649	421.863	127.419	331%	6%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	42.709	405.923	127.419	319%	(6%)
10% зголемување на математичката резерва	(152.267)	210.947	127.419	166%	(159%)
10% намалување на математичката резерва	253.625	616.839	127.419	484%	159%
10% зголемување на вкупните трошоци	377	363.591	127.419	285%	(39%)
10% намалување на вкупните трошоци	100.981	464.195	127.419	364%	39%

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА (продолжение)

(ii) Анализа на сензитивност (продолжение)

31 декември 2017	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција	60.335	380.774	115.068	331%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	67.835	388.274	115.068	337%	7%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	52.835	373.274	115.068	324%	(7%)
10% зголемување на математичката резерва	(117.883)	202.556	115.068	176%	(155%)
10% намалување на математичката резерва	238.553	558.992	115.068	486%	155%
10% зголемување на вкупните трошоци	(11.317)	331.756	115.068	288%	(43%)
10% намалување на вкупните трошоци	109.353	429.792	115.068	374%	43%

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори.

Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио, кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, во кои Друштвото е подготвено да осигурува.

Сите општи договори за осигурување се по природа долгогодишни и осигурителот ги продолжува во моментот кога ќе се плати премијата за втората година и има право да одбие обновување или продолжување на истите, доколку премијата не биде платена, како и може да изврши промена во не техничките делови од договорот при неговото продолжување.

Стратегија за математичка резерва

Математичката резерва е пресметана по нето проспективна метода како разлика од сегашната вредност на идните обврски и сегашна вредност на премиите, поединечно за секој договор. Кон оваа математичка резерва се додадени и преносните премии за животно осигурување, но за потребите на овој финансиски извештај е презентирана посебно како намалување на премиите. Стапката на цилмеризација, која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3.5% (2017: 3,5%).

За пресметките користена е годишна техничка каматна стапка со висина од 3% за договорите склучени до 31.12.2015 година, односно годишна техничка каматна стапка со висина од 2,25% за договорите склучени од 01.01.2016 година. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите, примената на техничка каматна стапка со висина од 2,25%, започна од 01.11.2015 година.

За пресметките користени се југословенски општи таблици за смртност за мажи 1980/1982 година со модификации за договорите склучени до 30.06.2012 г., Општата

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Стратегија за математичка резерва (продолжение)

таблица на морталитет на Република Србија за 2000/2002 година за машка популација со модификација за договорите склучени од 01.07.2012 г. до 31.12.2015 г. и Општа таблица на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација за договорите склучени по 01.01.2016 г. По исклучок, за договорите од ГДД1 и РДД31 тарифите користена е Општа таблица на морталитет на Република Србија за 2010/2012 година за машка и за женска популација од 01.11.2015 г.

Покрај општата таблица на смртност, кај договорите од ГДД1 тарифата користени се и соодветни Таблицы на веројатности за настанување на одредени тешки болести на Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација, а кај договорите од РДД13 тарифата користени се и соодветни таблица на веројатност за настанување на одредени тешки болести која се применува за дополнително осигурување спрема Münchener Rückversicherung за машка и за женска популација.

За договорите од ЕРД1 и ЕРД11 тарифите, чија примена започна од 01.01.2016 г., користена е Австриска рента таблица (AVÖ2005R) за мажи и жени, модифицирана заради очекуваното зголемување на животниот век на населението, согласно искуството на основачот и другите членки на групацијата.

Математичката резерва на крајот на годината е пресметана со линеарна интерполација од математичката резерва на почетокот и на крајот на осигурителната година.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Договори за реосигурување

Во 2018 година активни се следните договори за реосигурување:

Реосигурител	Вид на реосигурување
Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Република Австрија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања и дополнителни осигурувања поврзани со нив (Quota Share договор), освен инвалидитет како последица на незгода (максимална сума од ЕУР 35.000).
	2) Договор по ризик со кој е покриено дополнително осигурување на инвалидитет како последица од незгода (максимална сума од ЕУР 50.000); Quota Share договор.
	3) Договор по настан со кој е покриено дополнително осигурување кон осигурувањето на живот (смрт или инвалидитет како последица на незгода, болнички дневници и други бенефиции при хоспитализација, работна неспособност). Excess of loss договор (максимална сума од ЕУР 4.500.000). Договор по настан со кој е покриено целокупно работење во врска со осигурување на живот и дополнително здравствено осигурување со исклучок на дополнително осигурување за смрт, инвалидност и работна неспособност како последица од незгода – кумулативно; X/L договор со максимален самопридржај по живот 35.000 Евра (максимална сума од ЕУР 2.250.000).
SOGELife / Бугарија	1) Договор по ризик со кој е покриено групно животно осигурување со дополнително осигурување на индивидуални корисници на банкарски производи во случај на смрт од било која причина, смрт поради несреќен случај, трајна и целосна загуба на самостојност и целосна и трајна инвалидност, Quota Share договор со учество на цедент 25% и учество на реосигурувач 75% за штети до 125.000 Евра и дополнителен Surplus за штети над 125.000 Евра, со кој реосигурителот покрива 100% од износот на штети над 125.000 ЕУР, со самопридржај 31.250 Евра; максимална сума ЕУР 250.000.
Münchener Rueckversicherungs- Gesellschaft / СР Германија	1) Договор по ризик со кој се опфатени сите животни осигурувања вклучувајќи ги и дополнителните осигурувања, освен инвалидитет како последица на незгода; Surplus договор со самопридржај; максимална одговорност од ЕУР 280.000 (освен за работна неспособност); учество во добивка.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските. На 31 декември 2018 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 2.055.089 илјади (2017: МКД 1.822.004 илјади). Овие средства се состојат од парични средства, депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Македонија. На 31 декември 2018 година вложувањата кои служат како средства што ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување изнесуваат МКД 83.000 илјади (2017: МКД 57.962 илјади). Овие средства се состојат од депозити во банки и хартии од вредност издадени од Република Македонија.

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат математичките резерви:

	2018	2017
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарски сметки	57.671	35.000
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ	373.000	338.000
Обврзници и други хартии од вредност за кои гарантира РМ	1.624.418	1.449.004
	2.055.089	1.822.004
Обврски (Математички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	2.029.461	1.782.184
Дел за реосигурителот	(6.161)	(6.010)
	2.023.300	1.776.174
Покриеност на математичката резерва	31.789	45.830

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

	2018	2017
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ	23.000	23.000
Обврзници и други хартии од вредност за кои гарантира РМ	60.000	34.962
	83.000	57.962
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	83.435	58.949
Дел за реосигурителот	(29.788)	(21.075)
	53.647	37.874
Покриеност на техничките резерви	29.353	20.088

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување; краткорочните и долгорочните депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат математичките и техничките резерви по договорите за осигурување, како и обврзниците или другите должнички хартии од вредност за кои гарантира Република Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување. На 31 декември 2018 година паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 2,8% (2017: 1,9%), депозити во банки изнесуваат 18,2% (2017: 18,6%), додека државните обврзници изнесуваат 79% (2017: 79,5%) од вкупните средства кои ги покриваат математичките резерви по договорите за осигурување.

На 31 декември 2018 година депозитите во банки изнесуваат 27,7% (2017: 39,7%), додека државните обврзници изнесуваат 72,3% (2017: 60,3%) од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви по договорите за осигурување.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување зависи од веројатноста за настанување на смрт, калкулирана во таблиците за смрт. Осигурените настани се случајни и нивниот број и висина ќе варира во зависност од степенот на воспоставените статистички техники. Поголемото портфолио на слични договори покажува помала варијабилност во настанувањето на ризикот.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

(i) Географска и секторска конценарција

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна конценарција кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ii) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување и обврските за реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(i) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања (орочени депозити и должнички хартии од вредност).

Според раководството на Друштвото, должничките финансиски средства се изложени на каматен ризик, со оглед на фактот дека најголем дел од нив се со фиксна камата (државни записи и обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни. Финансиските средства на Друштвото се прикажани во табелата подолу:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

31 декември 2018	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка						Некаматон осни
		Променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Над 5 години	
Средства								
Финансиски средства								
- Орочени депозити	545.000	78.000	-	137.000	186.000	144.000	-	-
- Заеми	4.077	-	-	-	-	4.077	-	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	1.851.943	-	-	21.928	64.891	-	1.765.124	-
Средства од реосигурување	35.949	-	-	-	-	-	-	35.949
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	77.509	-	-	-	-	-	-	77.509
Парични средства и паричен еквивалент	73.998	-	73.998	-	-	-	-	-
Активни временски разграничувања	38	-	-	-	-	-	-	38
Обврски								
Резерви по договори за осигурување	(2.112.896)	-	-	-	-	-	-	(2.112.896)
Обврски кон реосигурители	(10.451)	-	-	-	-	-	-	(10.451)
Останати обврски	(52.367)	-	-	-	-	-	-	(52.367)
Пасивни временски разграничувања	(3.541)	-	-	-	-	-	-	(3.541)
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување	(754)	-	-	-	-	-	-	(754)
Неусогласеност на средствата и обврските	(408.505)	78.000	73.998	158.928	250.891	148.077	1.765.124	(2.066.513)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

		Инструменти со фиксна каматна стапка						Некаматно сн
		Променли ва каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Над 5 години	
31 декември 2017	Вкупно							
Средства								
Финансиски средства								
- Орочени депозити	610.000	-	-	79.000	120.000	411.000	-	-
- Заеми	4.317	-	-	-	-	4.317	-	-
- Хартии од вредност расположиви за продажба	1.504.418	-	-	-	563.248	86.813	854.357	-
Средства од реосигурување	27.085	-	-	-	-	-	-	27.085
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	72.461	-	-	-	-	-	-	72.461
Парични средства и паричен еквивалент	62.725	-	62.725	-	-	-	-	-
Обврски								
Резерви по договори за осигурување	(1.841.133)	-	-	-	-	-	-	(1.841.133)
Обврски кон реосигурители	(7.882)	-	-	-	-	-	-	(7.882)
Останати обврски	(45.519)	-	-	-	-	-	-	(45.519)
Неусогласеност на средствата и обврските	386.472	-	62.725	79.000	683.248	502.130	854.357	(1.794.988)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во државни записи, државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат. Максималната изложеност на Друштвото кон кредитниот ризик е презентирано во табелата подолу:

	2018	2017
Финансиски средства		
- Орочени депозити	545.000	610.000
- Заеми	4.077	4.317
- Хартии од вредност расположливи за продажба	1.851.943	1.504.418
Средства од реосигурување	35.949	27.085
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	77.509	72.461
Парични средства и парични еквиваленти	73.998	62.725
Вкупно	2.588.476	2.281.006

Паричните средства и паричните еквиваленти, останатите побарувања, средствата за реосигурување, орочените депозити, и должничките хартии од вредност не се обезвреднети. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од А+ според Стандард и Пурс Кредитен рејтинг агенцијата.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик (продолжение)

Структурата на доспеаноста на побарувања по основ на осигурување е презентирана подолу:

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	23.384	-	23.384	-
31-60 дена	9.939	994	8.945	10%
61-120 дена	285	88	197	31%
121-270 дена	76	39	37	51%
271-365 дена	17	12	5	71%
Над 365 дена	35	35	-	100%
31 декември 2018	33.736	1.168	32.568	3,46%

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
0-30 дена	19.801	-	19.801	-
31-60 дена	8.498	850	7.648	10%
61-120 дена	607	188	419	31%
121-270 дена	730	372	358	51%
271-365 дена	29	21	8	71%
Над 365 дена	20	20	-	100%
31 декември 2017	29.685	1.451	28.234	4,89%

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.1 Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

31 декември 2018	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	545.000	1.856.020	2.401.020
Дел за реосигурување во БТР	-	35.949	35.949
Побарувања	10.071	67.438	77.509
Парични средства и парични еквиваленти	73.998	-	73.998
Активни временски разграничувања	38	-	38
Вкупно средства	629.107	1.959.407	2.588.514
Бруто технички резерви	-	2.112.896	2.112.896
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	754	754
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	10.316	52.502	62.818
Пасивни временски разграничувања	726	2.815	3.541
Вкупно обврски	11.042	2.168.967	2.180.009
Нето вредност	618.065	(209.560)	408.505
31 декември 2017	МКД	ЕУР	Вкупно
Вложувања	610.000	1.508.735	2.118.735
Дел за реосигурување во БТР	-	27.085	27.085
Побарувања	10.128	62.333	72.461
Парични средства и парични еквиваленти	62.725	-	62.725
Активни временски разграничувања	32	-	32
Вкупно средства	682.885	1.598.153	2.281.038
Бруто технички резерви	-	1.841.133	1.841.133
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	9.867	43.534	53.401
Вкупно обврски	9.867	1.884.667	1.894.534
Нето вредност	673.018	(286.514)	386.504

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.1. Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (продолжение)

31 декември 2018	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства						
Вложувања	472.819	159.000	4.077	232.291	1.532.833	2.401.020
Дел за реосигурување во БТР	1.179	1.659	2.501	7.331	23.279	35.949
Побарувања	76.252	1.257	-	-	-	77.509
Парични средства	73.998	-	-	-	-	73.998
Активни временски разграничувања	38	-	-	-	-	38
	624.286	161.916	6.578	239.622	1.556.112	2.588.514
Вкупно обврски						
Бруто технички резерви	69.310	97.499	147.000	430.901	1.368.186	2.112.896
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	63.572	-	-	-	-	63.572
Пасивни временски разграничувања	3.541	-	-	-	-	3.541
	136.423	97.499	147.000	430.901	1.368.186	2.180.009
Рочна неусогласеност	487.863	64.417	(140.422)	(191.279)	187.926	408.505

31 декември 2017	До 1 година	Од 1 до 3 години	Од 3 до 5 години	Од 5 до 10 години	Над 10 години	Вкупно
Вкупно средства						
Вложувања	762.248	497.813	-	232.275	626.399	2.118.735
Дел за реосигурување во БТР	1.094	1.127	1.295	5.374	18.195	27.085
Побарувања	54.753	3.273	-	3.239	11.196	72.461
Парични средства	62.725	-	-	-	-	62.725
	880.820	502.213	1.295	240.888	655.790	2.281.006
Вкупно обврски						
Бруто технички резерви	74.346	76.650	88.032	365.299	1.236.806	1.841.133
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување и останати обврски	53.401	-	-	-	-	53.401
	127.747	76.650	88.032	365.299	1.236.806	1.894.534
Рочна неусогласеност	753.073	425.563	(86.737)	(124.411)	(581.016)	386.472

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулативата;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Одделните вложувања на капиталот можат да изнесуваат најмногу до: 60% за вложувања во недвижности; 15% за вложувања во аконтации и заеми што друштвото според Општите услови на осигурувањето ги одобрува со презентација на сопствените полиси за кои премијата е навремено уплатена, при што одделното вложување во вакви заеми не може да надмине 1% од капиталот. Друштвото може неограничено да ги вложува средствата на капиталот во државни хартии од вредност, банки и да одобрува заеми на правни лица со обезбедување на банкарска гаранција, притоа почитувајќи ги принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност. Вкупните финансиски вложувања во една банка можат да изнесуваат најмногу до 25% од капиталот. Вкупните финансиски вложувања кај поединечен субјект кој не е банка, можат да изнесуваат најмногу до 10% од капиталот.

На 31 декември 2018 година Друштвото има вложувања од капиталот само во државни хартии од вредност, депозити во банки, парични средства во банки и заеми. Заемите одобрени од Друштвото претставуваат 1% од капиталот на Друштвото. Највисоките финансиски вложувања во една банка изнесуваат 17% од капиталот на Друштвото.

Друштвото го пресметува потребното ниво на маргината на солвентност согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Маргина на солвентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од раководството на Друштвото, при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК (продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Потребното ниво на маргина на солвентност за осигурување на живот е прикажано подолу:

		2018	2017
Бруто математичка резерва	1	2.029.461	1.782.184
Нето математичка резерва	2	2.023.300	1.776.174
Коефициент 1 ($[3]=[2]/[1]$ или 0,85, доколку е помал)	3	0.997	0.996
Релевантен фактор	4	4%	4%
Прв резултат ($[5]=[1]*[3]*[4]$)	5	80.932	71.047
	6	91	21
Бруто ризичен капитал (доколку не е негативен број)	7	2.864	429
ризик од смрт од 3 до 5 години	8	12.817.577	12.380.275
ризик од смрт (освен [6] и [7])	9	38.457	37.141
Вкупно ($[6]*0,1\% + [7]*0,15\% + [8]*0,3\%$)	10	12.814.371	12.374.715
Нето ризичен капитал (доколку не е негативен број)	11	0.999	0.999
Коефициент 2 ($[11]=[10]/([6]+[7]+[8])$ или 0,50, доколку е помал)	12	38.439	37.123
Втор резултат ($[12]=[9]*[11]$)	13		
Капитализирани средства	14	119.371	108.170
Пресметана маргина на солвентност за осигурување на живот			

Потребното ниво на маргина на солвентност за дополнително осигурување кон осигурувањето на живот е прикажано подолу:

		2018	2017
Бруто полисирана премија	1	60.816	58.932
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	10.947	10.608
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	-	-
Вкупен износ од Бруто полисираната премија ($[4]=[2] + [3]$)	4	10.947	10.608
Бруто исплатени штети	5	5.873	11.397
Нето исплатени штети	6	4.318	7.410
Коефициент ($[7]=[6]/[5]$ или 0.50 доколку е помал)	7	0,735	0,650
Пресметана маргина на солвентност за допол. осиг. ($[8]=[4]*[7]$)	8	8.048	6.898
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност		127.419	115.068

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018
(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИОТ РИЗИК
(продолжение)

5.2. Управување со капиталот (продолжение)

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

	Ознака	2018	2017
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	363.184	320.366
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	183.999	183.999
Законски и статутарни резерви	I3	100.477	81.324
Пренесена нераспределена добивка	I4	78.738	55.116
Долгорочни нематеријални средства	I7	30	73
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	-	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	363.184	320.366
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	363.184	320.366
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	127.419	115.068
Капитал	VI3	363.184	320.366
Гарантен фонд	VI4	184.485	184.472
Вишок/(недостаток) на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 -VI4)	VI5	178.699	135.894
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	235.765	205.298

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

6. Објективна вредност

	Заеми и побарувања	Чувани-достасаност	Расположлив и за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2018						
Финансиски средства						
- Орочени депозити	-	-	-	545.000	545.000	545.000
- Хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	1.851.943	-	1.851.943	1.851.943
- Заеми на иматели на полиси	-	-	-	4.077	4.077	4.077
Средства од реосигурување	-	-	-	35.949	35.949	35.949
Побарувања	-	-	-	77.509	77.509	77.509
Парични средства и паричен еквивалент	-	-	-	73.998	73.998	73.998
Активни временски разграничувања	-	-	-	38	38	38
	-	-	1.851.943	736.571	2.588.514	2.588.514
Финансиски обврски						
Резерви по договори за осигурување	-	-	-	2.112.896	2.112.896	2.112.896
Обврски кон реосигурители	-	-	-	10.451	10.451	10.451
Пасивни временски разграничувања	-	-	-	3.541	3.541	3.541
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување	-	-	-	754	754	754
Останати обврски	-	-	-	52.367	52.367	52.367
	-	-	-	2.180.009	2.180.009	2.180.009

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

6. Објективна вредност (продолжение)

	Заеми и побарувања	Чувани-до- достасаност	Расположлив и за продажба	Останата амортизиран а набавна вредност	Вкупна сметковод ствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2017						
Финансиски средства						
- Орочени депозити	-	-	-	610.000	610.000	610.000
- Хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	1.504.418	-	1.504.418	1.504.418
- Заеми на иматели на полиси	-	-	-	4.317	4.317	4.317
Средства од реосигурување	-	-	-	27.085	27.085	27.085
Побарувања	-	-	-	72.461	72.461	72.461
Парични средства и паричен еквивалент	-	-	-	62.725	62.725	62.725
	-	-	1.504.418	776.588	2.281.006	2.281.006
Финансиски обврски						
Резерви по договори за осигурување	-	-	-	1.841.133	1.841.133	1.841.133
Обврски кон реосигурители	-	-	-	7.882	7.882	7.882
Останати обврски	-	-	-	45.519	45.519	45.519
	-	-	-	1.894.534	1.894.534	1.894.534

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Премии

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Бруто полисирана премија за осигурување		
Осигурување живот	452.902	447.908
Дополнително осигурување незгода	61.135	59.289
	514.037	507.197
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(23.807)	(23.839)
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	(1.627)	(1.198)
-SOGELife / Бугарија	(25.000)	(21.248)
	(50.434)	(46.285)
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително)	344	(79)
Промена во бруто резерва за преносна премија на неживот (дополнително) за реосигурување:		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	(147)	48
-Münchener Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	22	(79)
	(125)	(31)
	463.822	460.802

8. Приходи од вложувања

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Приходи од камати:		
-Камати од обврзници	67.522	62.710
-Камати од заеми дадени на сопственици на полиси	342	352
-Камати од депозити	11.835	11.937
	79.699	74.999
 Позитивни курсни разлики	 276	 5.559
Останати приходи од вложување	4	-
Вкупно приходи од вложувања	79.979	80.558

Од вкупниот износ на приходи од вложувања МКД 69.621 илјади (2017: МКД 71.609 илјади) се остварени од вложување на средствата кои ја покриваат математичката резерва, МКД 2.301 илјади (2017: МКД 2.045 илјади) од вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви, а МКД 8.057 илјади (2017: МКД 6.904 илјади) остварени од вложување од средствата кои не ја покриваат математичката резерва и/или техничките резерви.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

9. Приходи по основ на провизии од реосигурување

	2018	2017
Приходи по основ на провизии од реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	9.236	9.982
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	781	631
-SOGELife / Бугарија	4.395	3.773
	14.412	14.386

10. Настанати штети-нето

	2018	2017
Бруто износ на штети		
-Бруто исплатени штети	(122.405)	(116.239)
-Бруто исплатени штети – дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	5.235	6.523
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	28	585
-SOGELife / Бугарија	7.475	10.522
	12.738	17.630
	(109.667)	(98.609)
Промени во бруто резерви за штети		
-Промени во бруто резерви за настанати и пријавени штети	(18.290)	4.522
-Промени во бруто резерви за настанати и непријавени штети	(6.540)	(3.810)
	(24.830)	712
Промени во бруто резерви за штети-дел за реосигурување		
-Промени во резерва за настанати и непријавени штети –дел за реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	1.861	(1.340)
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	-	(585)
-SOGELife / Бугарија	6.977	1.821
	8.838	(104)
	(125.659)	(98.001)

11. Промени во останати технички резерви-нето

	2018	2017
Промени во бруто математичка резерва		
-Промени во бруто математичка резерва	(242.878)	(242.897)
-Промени во бруто резерви за удел во добивка	(5.084)	(7.738)
-Промени во бруто резерви за учество во добивка	2.008	1.552
-Промени во бруто резерви за преносна премија-животно	(1.323)	(8.891)
	(247.277)	(257.974)
Промени во бруто математичка резерва-дел во реосигурување		
-Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	142	290
-Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	9	(13)
	151	277
	(247.126)	(257.697)

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

12. Нето трошоци за спроведување на осигурување

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Трошоци за стекнување</i>		
-Провизија за брокерски друштва и застапници	(73.891)	(81.860)
-Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	(4.724)	(4.721)
- Останати трошоци за стекнување	(7.984)	(6.835)
	<u>(86.599)</u>	<u>(93.416)</u>
<i>Административни трошоци</i>		
-Амортизација на материјални и нематеријални средства	(1.316)	(850)
-Плати, даноци и придонеси од и за плати	(15.863)	(10.396)
<i>Останати административни трошоци</i>		
- Трошоци за услуги	(16.031)	(14.412)
- Материјални трошоци	(996)	(829)
- Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	(3.113)	(2.510)
	<u>(37.319)</u>	<u>(28.997)</u>
	<u>(123.918)</u>	<u>(122.413)</u>

13. Трошоци од вложувања

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Трошоци за камати	(44)	(28)
Негативни курсни разлики	(254)	(5.888)
Останати трошоци од вложувања	(60)	-
	<u>(358)</u>	<u>(5.916)</u>

14. Останати осигурителни технички трошоци намалени за трошоци на реосигурување

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Трошоци за надомест на Агенција за супервизија на осигурување	(3.760)	(3.492)
Отпис на мали износи по полиси	(401)	(472)
Трошоци за променлива провизија	(2.075)	(1.773)
	<u>(6.236)</u>	<u>(5.737)</u>

Трошоците за променлива провизија се однесуваат на провизија за Охридска Банка пресметана според финансискиот протокол бр. 05-243/1 од 28.05.2012 и претставува 25% од техничкиот резултат за спроведување на кредитното животно осигурување.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

15. Данок на добивка

Признаен во билансот на успех

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Тековен данок од добивка	(6.206)	(7.070)
	<u>(6.206)</u>	<u>(7.070)</u>

Усогласување со применетата даночна стапка

	2018	2018	2017	2017
Добивка пред оданочување	%	<u>56.885</u>	%	<u>67.405</u>
Данок од добивка	(10,0%)	(5.689)	(10,0%)	(6.741)
Расходи непризнаени за даночни цели	(0,9%)	(517)	(0,5%)	(329)
Вкупен данок на добивка	<u>(10,9%)</u>	<u>(6.206)</u>	<u>(10,5%)</u>	<u>(7.070)</u>

16. Нематеријални средства

	Софтвер	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2017	673	673
На 31 декември 2017	<u>673</u>	<u>673</u>
На 1 јануари 2018	673	673
Зголемување	-	-
На 31 декември 2018	<u>673</u>	<u>673</u>
Амортизација		
На 1 јануари 2017	(545)	(545)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(55)	(55)
На 31 декември 2017	<u>(600)</u>	<u>(600)</u>
На 1 јануари 2018	(600)	(600)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(43)	(43)
На 31 декември 2018	<u>(643)</u>	<u>(643)</u>
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2017	<u>73</u>	<u>73</u>
На 31 декември 2018	<u>30</u>	<u>30</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

17. Недвижности, опрема и останати средства

	Опрема и мебел	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2017	4.689	4.689
На 31 декември 2017	4.861	4.861
На 1 јануари 2018	4.861	4.861
Зголемување	6.354	6.354
На 31 декември 2018	11.215	11.215
Амортизација		
На 1 јануари 2017	(3.287)	(3.287)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(795)	(795)
На 31 декември 2017	(4.082)	(4.082)
На 1 јануари 2018	(4.082)	(4.082)
Амортизација за годината (Белешка 12)	(1.273)	(1.273)
На 31 декември 2018	(5.355)	(5.355)
Сметководствена вредност		
На 31 декември 2017	779	779
На 31 декември 2018	5.860	5.860

На 31 декември 2018 година Друштвото нема дадени недвижности и опрема под залог (2017: нема).

18. Останати финансиски вложувања

	2018	2017
Финансиски вложувања расположливи за продажба		
-за покрите на математичка резерва	1.624.417	1.449.004
-за покрите на технички резерви	60.000	34.962
-за покрите на капитал	167.526	20.452
	1.851.943	1.504.418
Депозити, заеми и останати пласмани		
Дадени депозити		
-за покрите на технички резерви	23.000	23.000
-за покрите на капитал	149.000	249.000
-за покрите на математичка резерва	373.000	338.000
	545.000	610.000
Заеми		
-заеми на иматели на полиси (аванси за полиси за живот)	4.077	4.317
	4.077	4.317
	2.401.020	2.118.735

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

18. Останати финансиски вложувања (продолжение)

На 31 декември 2018 година, Друштвото има финансиски вложувања расположливи за продажба во државни обврзници кои имаат рокови на доспевање од 2 до 30 години (2017: од 5 до 15 години) и каматни стапки од 3% до 5% (2017: 3,8% до 5%).

На 31 декември 2018 година, Друштвото има депозити во домашни банки кои имаат рокови на доспевање од 12 до 37 месеци (2017: од 12 до 37 месеци) и каматни стапки од 1,6% до 3% (2017: 1,6% до 3%).

19. Побарувања од непосредни работи на осигурување

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Побарувања по основ на премии</i>		
Побарувања по основ премии за осигурување	33.736	29.685
Исправка на вредност на побарувања	<u>(1.168)</u>	<u>(1.451)</u>
	<u>32.568</u>	<u>28.234</u>

Заклучно со 31 декември 2018 година, Друштвото склучило 2.074 (2017: 2.299) нови полиси или вкупно активни договори со состојба на 31 декември 2018 година од 16.405 осигурителни полиси (2017: 15.626 активни полиси) за животна осигурување.

Движењето на исправката на вредноста во текот на годината е како што следи:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
На 1 јануари:	(1.451)	(1.034)
дополнителна исправка на вредност:	(250)	(799)
ослободување на исправка на вредност:	533	382
На 31 декември	<u>(1.168)</u>	<u>(1.451)</u>

20. Парични средства и парични еквиваленти

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Парични средства во домашни банки	16.077	27.681
Парични средства во благајна	-	8
Издвоени парични средства за покритие на математичка резерва	57.671	35.000
Останати парични еквиваленти-бизнис картички	250	36
	<u>73.998</u>	<u>62.725</u>

Парите на денарски жиро сметки во домашни банки имаат варијабилни годишни камати, што зависи од банките, и истите можат да се менуваат, што е дискреционо право на секоја банка.

Во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето, друштвата се должни да отворат посебна сметка во банка на која се држат средствата што ја покриваат математичката резерва и преку која се извршуваат сите поединечни трансакции поврзани со математичката резерва.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

21. Останати побарувања

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Побарувања по основ на финансиски вложувања		
- Побарувања по основ на камати од обврзници	34.870	33.327
- Побарувања по основ на камати од депозити	<u>10.071</u>	<u>10.123</u>
	44.941	43.450
Останати побарувања		
- Дадени депозити	-	716
- Останати побарувања	<u>-</u>	<u>61</u>
	-	777
	<u>44.941</u>	<u>44.227</u>

22. Акционерски капитал и резерви

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од 3.000 обични акции (2017: 3.000 обични акции) со номинална вредност од ЕУР 1000 по акција, односно вкупно ЕУР 3.000.000 (2017: ЕУР 3.000.000). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Согласно законската регулатива дивиденди може да се исплатуваат откако ќе бидат покриени сите акумулирани загуби. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на 31 декември 2018 и 2017 година е следна:

	Акционерски капитал ЕУР 2018	Акционерски капитал ЕУР 2017	Сопственичка структура % 2018	Сопственичка структура % 2017
Акционер				
Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft Австрија				
	3.000.000	3.000.000	100%	100%
	3.000.000	3.000.000	100%	100%

Дивиденди

По денот на изготвување на билансот на состојба, Одборот на директори на Друштвото во согласност со утврденото право, според законските прописи донесе предлог одлука за распоред на дел од добивката за исплата на дивиденда во износ од МКД 18.448.500 односно 6.149,5 денари по акција (2017: 16.602.489 односно 5.534,2 денари по акција).

Во текот на 2018 година беше исплатена дивиденда во износ од МКД 16.602.489 (2017: МКД 14.755.488).

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

22. Акционерски капитал и резерви (продолжение)

Резерви на сигурност

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

23. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување

	2018			2017		
	Бруто	Реосигу- рување	Нето	Бруто	Реосигу- рување	Нето
Математичка резерва	2.029.461	(6.161)	2.023.300	1.782.184	(6.010)	1.776.174
Преносна премија	18.295	(5.430)	12.865	18.639	(5.555)	13.084
Резерви за штети	65.140	(24.358)	40.782	40.310	(15.520)	24.790
	2.112.896	(35.949)	2.076.947	1.841.133	(27.085)	1.814.048

(i) Анализи на резервите по договори за осигурување

	Осигуру- вање од живот	Осигурување од дополнителна незгода	Вкупно
Математичка резерва	2.029.021	440	2.029.461
Преносна премија	-	18.295	18.295
Пренос за делот на реосигурителот	(6.161)	(5.430)	(11.591)
Резерви за штети	41.791	23.349	65.140
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(18.086)	(6.272)	(24.358)
31 декември 2018	2.046.565	30.382	2.076.947

	Осигуру- вање од живот	Осигурување од дополнителна незгода	Вкупно
Математичка резерва	1.781.846	338	1.782.184
Преносна премија	-	18.639	18.639
Пренос за делот на реосигурителот	(5.998)	(5.567)	(11.565)
Резерви за штети	21.576	18.734	40.310
Резерви за штети – дел за реосигурителот	(10.093)	(5.427)	(15.520)
31 декември 2017	1.787.331	26.717	1.814.048

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

23. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на резервите по договори за осигурување (продолжение)

Бруто технички резерви

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Бруто резерва за преносна премија	18.295	18.639
Бруто математичка резерва		
- преносни премии за животно осигурување	172.114	170.791
- математичка резерв. по основ животно осиг.	1.740.395	1.497.517
- резерва за удел во добивка	103.844	98.760
- резерва за идни бонуси и попусти	13.108	15.116
	<u>2.029.461</u>	<u>1.782.184</u>
Бруто резерви за штети		
- резерви за пријавени неисплатени штети	39.601	21.311
- резерви за настанати непријавени штети	23.642	17.825
- резерви за трошоци за штети	1.897	1.174
	<u>65.140</u>	<u>40.310</u>
	<u>2.112.896</u>	<u>1.841.133</u>

Реосигурување во бруто технички резерви

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Дел за реосигурување на преносна премија		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	4.949	5.096
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	481	459
	<u>5.430</u>	<u>5.555</u>
Дел за реосигурување на математичка резерва		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	5.843	5.701
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	318	309
	<u>6.161</u>	<u>6.010</u>
Дел за реосигурување за резерви за штети		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	9.296	7.436
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft /	-	-
- SOGE Life / Бугарија	15.062	8.084
	<u>24.358</u>	<u>15.520</u>
	<u>35.949</u>	<u>27.085</u>

24. Обврска за депозити кон реосигурителни компании

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Обврска за депозити кон реосигурителни компании		
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft Германија	754	692
	<u>754</u>	<u>692</u>

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

25. Останати обврски

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Обврски од непосредни работи на осигурување		
- провизии на агенти и брокери	7.853	7.555
- примени аванси по премии	39.424	35.201
	<u>47.277</u>	<u>42.756</u>
Обврски поврзани со реосигурување		
- Grazer Wechelseitige Versicherung AG / Австрија	8.308	7.318
- Münchner Rueckversicherungs-Gesellschaft / Германија	884	257
- SOGE Life / Бугарија	1.259	307
- Охридска банка	-	-
	<u>10.451</u>	<u>7.882</u>
Останати обврски		
- за плати на вработени	2.124	1.186
- обврски кон добавувачи во земјата и странство	310	729
- по договор за дело	11	398
- обврска за лиценца	2.626	450
- обврска кон Граве Недвижности-Скопје	19	-
	<u>5.090</u>	<u>2.763</u>
	<u>62.818</u>	<u>53.401</u>

26. Пасивни временски разграничувања

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Однапред пресметани трошоци	726	435
Одложено плаќање на провизии	2.815	2.805
	<u>3.541</u>	<u>3.240</u>

27. Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото издвојува резерви за судски спорови кои се вклучени во резервите за штети.

28. Усогласеност со законската регулатива

На 31 декември 2018 година Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2018 година акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР или еквивалент од МКД 183.999 илјади на денот на уплатата на капиталот, додека гарантниот фонд изнесува 3.000.000 ЕУР или МКД 184.485 илјади. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето ("АСО") за капиталот на Друштвото преку кварталните извештаи.

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

29. Оперативен лизинг

Друштвото во ноември 2018 година склучи нов договор за изнајмување на деловни простории, со рок до 31 октомври 2023 година.

Обврски по неотповиклив оперативен лизинг се следниве:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Помалку од една година	5.731	2.932
Помеѓу една и пет години	28.657	2.932
	<u>34.388</u>	<u>5.864</u>

Во текот на годината завршена на 31 декември 2018 година, МКД 4.274 илјади беа признаени како трошок во билансот на успех како резултат на користење на оперативен лизинг (2017: МКД 3.631 илјади).

30. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото ги извршило следните трансакции со поврзани страни за годините што завршуваат на 31 декември 2018 и 2017 година:

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија – матична компанија

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Бруто полисирана премија дадена во реосигурување (белешка 7)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	23.807	23.839
Промена во бруто резерва за преносна премија на (дополнително) за реосигурување (белешка 7)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	(147)	48
Приходи по основ на провизии од реосигурување (белешка 9)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	9.236	9.982
Бруто исплата на штета – дел за реосигурување (белешка 10)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	5.235	6.523
Промени во резерви за настанати и непријавени штети-дел за реосигурување (белешка 10)		
- Промени во резерва за настанати и непријавени штети – реосигурување		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	1.861	(1.340)
Промени во бруто математичка резерва - дел во реосигурување (белешка 11)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	142	290
Останати административни трошоци		
- Трошоци за услуги (Grazer Wechselseitige Versicherung AG)	2.556	4.286

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

30. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)

Реосигурување во бруто технички резерви

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Дел за реосигурување на преносна премија (белешка 23)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	4.949	5.096
Дел за реосигурување на математичка резерва (белешка 23)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	5.843	5.701
Дел за реосигурување за резерви за настанати пријавени штети (белешка 23)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	9.296	7.436
Обврски по основ на премија за реосигурување (белешка 25)		
- Grazer Wechselseitige Versicherung AG / Австрија	8.308	7.318
-		
Останати обврски (белешка 25)		
- Обврски за лиценца (Grazer Wechselseitige Versicherung AG) Австрија	2.626	450

Извештај за сеопфатна добивка (биланс на успех)

Граве недвижности ДООЕЛ Скопје / Македонија - подружница на матичната компанија

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Трошок за закупнини (белешка 29)		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	4.274	3.631

Извештај за финансиска состојба (биланс на состојба)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Краткорочни обврски (белешка 25)		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	19	-
Депозити		
- Граве Недвижности ДООЕЛ Скопје/ Македонија	-	716

Белешки кон финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2018

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

30. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Друштвото, вклучени во Административни трошоци (види белешка 12) се како што следува:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Краткорочни користи за вработените	<u>5.691</u>	<u>1.603</u>
	<u>5.691</u>	<u>1.603</u>

Во март 2018 година, Друштвото назначи нов Генерален директор.

31. Последователни настани

По датумот на изготвување на билансот на состојба, не се случиле материјални настани коишто би требало да се објават во финансиските извештаи.